

**College van Burgemeester en Schepenen van de
Stad Gent**

Botermarkt 1
9000 Gent

Per e-mail: mobiliteit.circuleren2@stad.gent

Met kopie aan de voorzitter van de gemeenteraad, de heer
Christophe Peeters per mail: christophe.peeters@stad.gent

Alsook aan de Burgemeester van de Stad Gent, de heer
Mathias De Clercq per mail:
burgemeester.declercq@stad.gent

Alsook het kabinet van schepen Watteeuw via:
sofie.aelterman@stad.gent ; schepen.watteeuw@stad.gent

Alsook de fractievoorzitters: johan.deckmyn@stad.gent ;
stephanie.dhose@stad.gent ; sven.taeldeman@stad.gent ;
anneleen.vanbossuyt@stad.gent ; tom.demeester@stad.gent
; fourat.benchikha@stad.gent ; stijn.deroo@stad.gent

Gent, 5 april 2024

Uw ref.: Wijkmobiliteitsplan Dampoort / Oud-Gentbrugge

Geachte heer Burgemeester,
Geachte dames en heren Schepenen,
Geachte Voorzitter van de Gemeenteraad,
Geachte fractievoorzitters,

1. Zoals U wellicht heeft vernomen heeft **de Raad van State op 3 april 2024 een arrest uitgesproken met betrekking tot het Wijkmobiliteitsplan Dampoort Oud-Gentbrugge**. Het betreft een arrest in het kader van het vernietigingsberoep voor de Raad van State over het besluit van Uw gemeenteraad van 22 november 2021 houdende de vaststelling van het Wijkmobiliteitsplan Dampoort Oud-Gentbrugge (hierna afgekort als: het "Wijkmobiliteitsplan"). Een arrest dat wij volledigheidshalve en ter Uwe informatie in bijlage voegen, zodat U zelf de beoordeling van de Raad kan waarnemen.

2. De Raad van State heeft geoordeeld dat het vernietigingsberoep **ontvankelijk is aangezien het Wijkmobiliteitsplan wel degelijk gaat over een administratieve rechtshandeling**, hetgeen impliceert dat het Wijkmobiliteitsplan een rechtstoestand in het leven roept. Met deze beoordeling gaat de Raad van State in tegen de bevindingen van het auditoraatsverslag van 5 juli 2023 dat tot nog toe door de Stad Gent werd aangegrepen als zijnde zeer positief in het licht van het Wijkmobiliteitsplan. Ook werd door de Stad Gent publiek verkondigd dat de Raad van State meestal het advies van de auditeur volgt. Dit is *in casu* dus niet het geval, hetgeen het uitzonderlijk karakter van de uitspraak illustreert.

Ook oordeelt de Raad van State dat het Wijkmobiliteitsplan **verder gaat dan het louter formuleren van beleid gezien het onder meer een aantal zeer concrete maatregelen bevat die elke beleidsvrijheid uitsluiten**. Aangezien dergelijke beslissing verder gaat dan het louter formuleren van beleid, is de Stad Gent als overheid gebonden door de beslissing en sorteert dit plan rechtsgevolgen. **Door te besluiten dat het Wijkmobiliteitsplan geen kwestie van beleid is, geeft de Raad van State aan dat – in lijn met hetgeen wij steeds hebben verdedigd – er wel degelijk kan worden nagegaan of de Stad Gent heeft gehandeld binnen de grenzen van de wet waarbinnen het moe(s)t optreden.**

Op 14 november 2023 heeft de Stad Gent gedurende de Commissie Mobiliteit, economie en openbaar domein (MEO) verklaard gelijk te hebben gekregen op alle punten door het Hof van Beroep te Gent via haar arrest 26 oktober 2023. Er is toen niet gemeld dat die uitspraak is geveld door een kort geding rechter, zetelend in graad van hoger beroep, die een aantal overwegingen “ten overvloede” heeft weergegeven, zonder juridische waarde want deze zijn niet aanvechtbaar. Welnu, een pertinent deel van het arrest van het Hof van Beroep te Gent - met name waar zij stelt dat het Wijkmobiliteitsplan een zuiver beleidsplan is dat geen rechtsgevolgen resorteert, zonder onmiddellijk tastbare en feitelijke gevolgen voor de omwonenden -, wordt door de Raad van State als hoogste administratieve rechtscollege, tegengesproken. Het volledige deel van dit arrest van het Hof van Beroep dat hierover handelt en de basis is voor de overwegingen “ten overvloede” komt bijgevolg te vervallen.

Hieruit volgt dat de twee stukken (het auditorsverslag en het arrest van het Hof van Beroep) die door de Stad Gent steeds publiekelijk zijn aangewend als animo om het Wijkmobiliteitsplan verder uit te voeren, middels dit arrest van de Raad van State (deels) zijn onkracht.

3. Door te oordelen dat er een administratieve rechtshandeling voorligt, zal de Raad van State ten gronde oordelen over het Besluit van Uw Gemeenteraad van 22 november 2021 houdende de vaststelling van het Wijkmobiliteitsplan Dampoort Oud-Gentbrugge. **Hiermee heeft de Raad van State de deur op een kier gezet om datzelfde besluit ten gronde te vernietigen.**

De gevolgen van dergelijk vernietigingsberoep bij de Raad van State zijn niet te ontzien. Indien de Raad van State ten gronde oordeelt dat de Stad Gent het correcte juridische kader niet heeft gevolgd, of nog dat het Decreet Basisbereikbaarheid had moeten gevolgd worden en/of dit Decreet werd geschonden, zal het Besluit van Uw Gemeenteraad van 22 november 2021 houdende de vaststelling van het Wijkmobiliteitsplan Dampoort Oud-Gentbrugge worden vernietigd. Juridisch gezien is een vernietiging van een administratieve rechtshandeling het zwaarste gevolg dat men als rechterlijke macht kan opleggen omdat het besluit dan *erga omnes* uit de rechtsorde verdwijnt, alsof het er nooit was.

Het is met andere woorden niet onmogelijk dat de Raad van State oordeelt dat het Wijkmobiliteitsplan wordt vernietigd én de Stad Gent reeds maandenlang – om niet te zeggen jarenlang – onwettig handelt door werken uit te voeren in dat kader.

4. Op 29 april 2024 zou het Wijkmobiliteitsplan definitief in voege gaan in de wijken Dampoort en Oud-Gentbrugge. Wij **roepen op tot redelijkheid en deugdelijk bestuur en verzoeken de Stad Gent**

– en voor zoveel als nodig stellen we de Stad Gent in gebreke – om geen verdere handelingen te stellen zonder de definitieve beslissingen van de rechterlijke macht af te wachten. Het zou de Stad Gent sieren om de rechtstaat – met als één van de drie pilaren de rechterlijke macht – haar werk te laten doen, zonder dit te ondergraven door werken uit te voeren in het kader van een mogelijks – lees zeer waarschijnlijk – onwettig besluit en plan.

5. **Wij stellen U dan ook in gebreke om het Wijkmobiliteitsplan Dampoort Oud-Gentbrugge niet te implementeren en alle werken en besluiten daaromtrent te staken, minstens in afwachting van een uitspraak ten gronde van de Raad van State. Een vernietiging door de Raad van State is immers niet onmogelijk, wat eveneens de rechtsgrond van de aanvullende reglementen kan wegnemen. De Stad Gent stelt zich onmiskenbaar bloot aan een schadevergoeding in het mechanisme van (overheids)aansprakelijkheid voor haar onwettig handelen. Onze ondernemingen en een zeer talrijke groep burgers heeft eveneens reeds haar voornemen kenbaar gemaakt om schadevergoeding te vorderen indien de Stad Gent met voornoemd Wijkmobiliteitsplan doorgaat.**

Onder voorbehoud van alle rechten, en nog steeds hopen op een doordachte, respectvolle politieke beslissing.

Van Heuverzwyn Christophe
Namens **ASTRANOVA BV**

Goedertier Ludo
Namens **LUDO SERVICES BV**

Goeminne Bart en Goeminne Johan
Namens **BOUWMATERIALEN A. DE ROCKER NV**

Mandeville Bart
Namens **EM DISCOUNT NV**

De Wulf Maarten
Namens **ALFA ELEKTRICITEIT BV**

Bijlage: het Arrest van de Raad van State van 3 april 2024

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 259.385 van 3 april 2024
in de zaak A. 236.536/X-18.166**

In zake :

1. de BVBA GB GENTBRUGGE
2. de BV JURSTEP
3. de NV DE ROCKER
4. de NV ASTRANOVA
5. de BV ALFA ELEKTRICITEIT
6. de BV BRAEMINVEST
7. de NV EM DISCOUNT
8. de NV LUDO SERVICES (voorheen de nv Cartim Print)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Kris Wauters en Dominique Blommaert
kantoor houdend te 1170 Brussel
Terhulpesteenweg 187
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de STAD GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Thomas Eyskens en Maartje Jongbloet
kantoor houdend te 1000 Brussel
Bischoffsheimlaan 33
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de
gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom De Sutter
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 mei 2022, strekt tot de
nietigverklaring van:

“1. Het besluit van de gemeenteraad van de Stad Gent van 22 november 2021 houdende vaststelling van het Wijkmobiliteitsplan Dampoort/Oud-Gentbrugge;[...]

En bij samenhang:

2. Het besluit van 9 maart 2022 van de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen in haar hoedanigheid als toezichhoudende overheid overeenkomstig de instructies van de Vlaamse Regering, zoals bedoeld in artikel 326, 3° Decreet Lokaal Bestuur, waarbij de klacht ingediend in het kader van het administratief toezicht zoals bedoeld in artikel 332 Decreet Lokaal Bestuur wordt afgewezen.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen en de eerste verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 1 december 2023.

Staatsraad David D’Hooghe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kris Wauters, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Thomas Eyskens, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Tom De Sutter, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekende partijen zijn handelaars die bijna allen gevestigd zijn in de wijken Gent-Dampoort, Gentbrugge en Sint-Amandsberg te Gent.

4. **De gemeenteraad heeft in zitting van 29 september 2015 het mobiliteitsplan Gent definitief vastgesteld:**

“Voorliggend mobiliteitsplan heeft tot ambitie om het strategische kader uit te zetten voor alle latere verdere verfijningen op vlak van thema’s maar ook op het vlak van gebiedsgerichte mobiliteitsaanpak. Daartoe zullen vanaf de 2de helft van 2016 gebiedsgebonden verkeerstructuurschetsen worden opgemaakt die zich op een operationeler niveau zullen bevinden.

Basis voor de afbakening van de gebieden zijn de 21 Gentse wijken waarrond reeds een gebiedsgerichte aanpak bestaat. Ook het bestuursakkoord maakt gewag van de opmaak van zogenaamde ‘wijkontwikkelingsplannen’ en de ‘wijk van de maand’ aanpak leent er zich ook toe om dit planningsniveau ook op het vlak van mobiliteit te gaan invullen.”

5. Op 10 oktober 2019 keurt het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent de organisatie door de stad Gent goed van een informatie- en participatiemoment over het verkeersplan voor de wijk Oud-Gentbrugge (op 2 december) en over het verkeersplan voor de wijk Dampoort (op 9 december).

Deze beslissing wordt – wat de wijk Gentbrugge betreft – als volgt gemotiveerd:

“Het stadsbestuur besloot om in de deelgemeenten de leefkwaliteit te verbeteren door verkeersplannen uit te werken en in te voeren. Daarbij zetten we maximaal in op participatie.

Het eerste verkeersplan wordt gemaakt voor de wijken Oud-Gentbrugge en Dampoort.

Om inwoners, handelaars en andere *stakeholders* zo goed mogelijk te informeren over de verkeersplannen in de wijk Oud-Gentbrugge, organiseren het Mobiliteitsbedrijf en [de] dienst Beleidsparticipatie een ‘verkeersmarkt’. Doel van dit moment is om aan de betrokkenen zo goed mogelijk mee te geven wat de doelstellingen van een verkeersplan zijn en om hen input te laten geven die later gebruikt zal worden bij het uitwerken van de scenario’s van de verkeersplannen.

Hun vragen kunnen daar beantwoord worden.

Alle bewoners in het gebied waarvoor een verkeersplan wordt uitgewerkt, ontvangen een uitnodiging voor het informatiemoment. Ook wie niet in de buurt woont en geïnteresseerd is, is welkom.

Het informatiemoment vindt plaats op 2 december 2019 van 16 uur tot 20 uur in Bedrijvencentrum De Punt.”

Voor de wijk Dampoort is de motivering gelijklozend.

6. Op 18 juni 2020 keurt het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent de projectfiche na onderzoeksfase ‘Opmaak Wijkmobiliteitsplan Dampoort/Oud-Gentbrugge’ goed.

Die beslissing wordt als volgt geduid:

“Het wijkmobiliteitsplan doet uitspraken over hoe we ons verplaatsen in de wijk Dampoort / Oud-Gentbrugge. In het wijkmobiliteitsplan worden de algemene ambities uit het Mobiliteitsplan Gent vertaald naar het niveau van het deelgebied. Het wijkmobiliteitsplan doet voorstellen naar aanpassingen van dit netwerk/structuur en concrete acties om tot realisaties op het terrein te komen.

[...]

Het wijkmobiliteitsplan moet een bijdrage leveren aan het realiseren van enkele algemene doelstellingen voor de mobiliteit in Gent :

- 1) Het gebruik van duurzame vervoer *modi* verhogen.
- 2) Vlotte, veilige en aangename (selectieve) bereikbaarheid garanderen.
- 3) Leefkwaliteit verhogen.

Hoe deze doelstellingen gerealiseerd moeten worden zal afhangen van de specifieke context en/of aanleiding van de wijk. De specifieke doelstellingen voor het wijkmobiliteitsplan Dampoort / Oud-Gentbrugge kunnen dus verschillen van de specifieke doelstellingen van een andere wijk.

De goedkeuring van de projectfiche na onderzoeksfase impliceert een goedkeuring voor de verdere uitwerking van het project, nl. om tegen 31/12/2020 een projectfiche na ontwerpfasen op te maken en tegen 31/03/2021 een projectfiche na uitvoeringsfase.”

In de – goedgekeurde – projectfiche wordt de volgende gefaseerde aanpak vooropgesteld:

“In de 1e fase wordt de verkeerssituatie en de wensen in de wijk geïnventariseerd.

Er [worden] data verzameld: ongevallencijfers, verplaatsingsonderzoek, snelheidscijfers, ... En er worden signalen van wijkgebruikers verzameld, o.a. via een wijkmobiliteitsmarkt en een doelgroepentraject. Uit deze signalen worden de belangrijkste knelpunten voor de wijk gedistilleerd zodat hiervoor wijkspecifieke doelstellingen kunnen vastgelegd worden.

In een 2e fase worden één of meerdere scenario's uitgewerkt die een antwoord kunnen bieden op de wijkspecifieke doelstellingen. Het draagvlak voor deze scenario's wordt afgetoetst op een 2e wijkmobiliteitsmarkt.

In een 3e fase wordt een (bijgestuurd) scenario gekozen en onderbouwd door een kwalitatieve motivatie.

De 4e fase omvat de opmaak van een actielijst om tot een realisatie op het terrein te komen. Per actie wordt een initiatiefnemer aangeduid.

De laatste (5de) fase volgt nadat acties op het terrein uitgevoerd zijn. De effecten van de acties worden op een kwalitatieve en kwantitatieve manier geëvalueerd."

7. Na het doorlopen van de eerste fase wordt een inventarisatienota opgesteld, met een oplist van knelpunten, kansen en doelstellingen. Het document sluit af met 21 wijkspecifieke doelstellingen.

8. Eind november 2020 verspreidt de stad Gent brochures voor het "wijkmobiliteitsplan Dampoortwijk [...]" en voor het "wijkmobiliteitsplan [...] Oud Gentbrugge", en dit onder de titel "ontdek de scenario's #alsgetmijvraagt ... zeg ik mijn gedacht",

Daarin wordt onder meer het volgende vermeld :

"Voor de Dampoortwijk en Oud-Gentbrugge selecteerden we 20 knelpunten uit. Dat zijn de plekken die jullie signaleerden én die een invloed hebben op de verkeerscirculatie in jullie wijk. Die plekken willen wij aanpakken. Er is meer dan één manier om dit te doen. Daarom volgen er drie mogelijke scenario's per wijk."

De brochure lijst vervolgens "20 plekken om aan te pakken" op, en bevat een beschrijving van de mogelijke scenario's.

9. De brochure vermeldt dat het tot 6 december 2020 – de dag waarop een tweede mobiliteitsmarkt wordt georganiseerd – mogelijk is om te reageren. De termijn om te reageren wordt uiteindelijk verlengd tot 20 december 2020.

10. Wat betreft het vervolgtraject vermeldt de brochure dat een beslissing over het definitieve wijkmobiliteitsplan zal worden genomen in het

voorjaar van 2021. De uitvoering ervan (met plaatsing van verkeersborden, aanpassing van de rijrichtingen en bijstelling van de verkeerslichten) wordt vooropgesteld voor het voorjaar 2022.

11. Op 22 november 2021 keurt de gemeenteraad van de stad Gent het wijkmobiliteitsplan Dampoort/Oud-Gentbrugge met motivatienota goed.

Het plan zelf is als volgt:

Dit is het eerste bestreden besluit.

12. De verzoekende partijen dienen op 23 december 2021 in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht tegen dit besluit klacht in bij de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen,. Op 9 maart 2022 wordt deze klacht afgewezen. Dit is het tweede bestreden besluit.

13. Tijdens de periode van de totstandkoming van het eerste bestreden besluit worden namens meerdere verzoekende partijen opmerkingen geformuleerd, vragen gesteld en in het kader van openbaarheid van bestuur documenten opgevraagd. De stad Gent neemt regelmatig standpunt in en maakt de gevraagde documenten over.

Er vindt ook een overleg plaats tussen enkele vertegenwoordigers van de verzoekende partijen en vertegenwoordigers van de stad Gent.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Ten aanzien van de eerste bestreden beslissing

Standpunt van de partijen

14. De eerste verwerende partij werpt op dat de eerste bestreden beslissing enkel een beleidsmatig document uitmaakt en niet kan worden beschouwd als een administratieve rechtshandeling. Meer bepaald gaat het om een document waarin het mobiliteitskader enkel beleidsmatig wordt uiteengezet, en dat nog zal moeten worden gevolgd door concrete acties ter uitvoering ervan. De eerste bestreden beslissing brengt op zich echter geen wijziging in de rechtstoestand van de verzoekende partijen aan.

De eerste verwerende partij beklemtoont in dit verband dat de eerste bestreden beslissing voor haar niet bindend is, en deze de stad Gent dus niet de mogelijkheid ontnemt om individuele beslissingen te nemen die niet overeenstemmen met het eerste bestreden besluit.

Volgens de eerste verwerende partij valt een wijkmobiliteitsplan niet onder het toepassingsgebied van het decreet van 26 april 2019 ‘betreffende de basisbereikbaarheid’ (hierna: decreet basisbereikbaarheid):

“Het Decreet Basisbereikbaarheid voorziet niet in een decretaal kader voor mobiliteitsplannen op ‘wijkniveau’, die algemene ambities uit het lokaal mobiliteitsplan op nog kleinere schaal vertalen naar deelgebieden. Met andere woorden bestaat er voor ‘wijkmobiliteitsplannen’ – die zelf de doelstellingen uit lokale mobiliteitsplannen naar een kleiner niveau vertalen –, geen decretaal kader, zodat het Decreet Basisbereikbaarheid voor de aanname van wijkmobiliteitsplannen niet van toepassing is, en dit decreet dan ook niet als grondslag voor het eerste bestreden besluit kán dienen.”

Maar zelfs indien wordt aangenomen dat het decreet basisbereikbaarheid wel van toepassing is, moet volgens de eerste verwerende partij worden aangenomen dat het gaat om een mobiliteitsplan dat geen verordenende kracht heeft en, zelfs wanneer het bindend is voor de gemeentelijke overheden, geen rechtsgevolgen heeft voor de verzoekende partijen, zodat het plan niet kwalificeert als een aanvechtbare administratieve rechtshandeling.

15. De verzoekende partijen wijzen erop dat de kwalificatie als administratieve rechtshandeling moet gebeuren op basis van een onderzoek van de inhoud en de mogelijke rechtsgevolgen van de betrokken beslissing zelf.

Zij beklemtonen dat het wijkmobiliteitsplan reeds de concretisering op het niveau van de wijk vormt van het mobiliteitsplan Gent, en als dusdanig dat mobiliteitsplan realiseert. Het circulatieplan heeft bovendien erg concrete gevolgen, zodat het wel degelijk een wijziging van de bestaande rechtsorde met zich meebrengt.

Beoordeling

16. Het bestreden wijkmobiliteitsplan bevat een aantal zeer concrete maatregelen die elke beleidsvrijheid uitsluiten:

- “Daarom zal de Waterkluiskaai onder Gentbruggebrug eenrichtingsverkeer krijgen van oost naar west en zal de Nijverheidskaai

eenrichtingsverkeer krijgen van west naar oost. Doorgaand verkeer over Jan Delvinlaan en Waterkluiskaai via Nijverheidskaai naar of van het oosten wordt op die manier onmogelijk. Alle adressen op Nijverheidskaai blijven voor auto (en vrachtwagens) toegankelijk via Gentbruggestraat. Wegrijden zal kunnen gebeuren via Paul De Ryckstraat – Galgenberglaan. Het meest zuidelijke gedeelte van Paul De Ryckstraat tussen Nijverheidskaai en Scaldisstraat zal eenrichtingsverkeer worden van Nijverheidskaai naar Galgenberglaan en garandeert daarmee dat ook grote voertuigen vanuit Nijverheidskaai kunnen wegrijden via Paul De Ryckstraat. [...] Om ook het meest oostelijke gedeelte van de Nijverheidskaai bereikbaar te houden vanaf Paul De Ryckstraat zal het éénrichtingsverkeer in Scaldisstraat omgedraaid worden tussen huisnummer 21 en huisnummer 29. Het meest noordelijke gedeelte van Emiel Lossystraat wordt vanaf Asterdreef éénrichtingsverkeer naar Dendermondsesteenweg.” (p. 14-15 motivatienota)

- “Door voor Forelstraat eenrichtingsverkeer in te stellen van de stadsring R40 naar Toekomststraat kan deze straat wel nog gebruikt worden om de straten rondom Toekomststraat te bereiken. Door het instellen van éénrichtingsverkeer in het oostelijk gedeelte van Bouwmeesterstraat en in Aannemersstraat vanaf Bouwmeesterstraat van oost naar west wordt er wel vermeden dat doorgaand autoverkeer via Forelstraat door deze straten zou rijden. Door bovendien ook in Emile Moysonlaan tussen Jan Delvinlaan en Alfred Vanderstegenlaan en in het stuk Scheldestraat tussen Wolterslaan en Aannemersstraat enkelrichtingsverkeer in te stellen richting noorden wordt doorgaand autoverkeer vanaf Dendermondsesteenweg naar R40 via Toekomststraat, Bouwmeesterstraat, Aannemersstraat, of Wolterslaan sterk ontmoedig[d]. Door het instellen van éénrichtingsverkeer in Wolterslaan in het gedeelte tussen Aannemersstraat en Emile Moysonlaan en in gedeelte tussen Scheldestraat en Waterkluiskaan richting zuidoosten wordt ook autoverkeer afkomstig van het zuiden ontmoedig[d] om doorheen de buurt te rijden via bijvoorbeeld Wolterslaan, Emile Moysonlaan of Scheldestraat.” (p. 16 motivatienota)

- “De rijrichting in de Denderlaan wordt omgedraaid van richting zodat de straat vanuit meer dan 1 mogelijke route nog kan aangereden worden.” (p. 16 motivatienota)

- “In verschillende aanliggende straten van Adolf Baeyenstraat wordt de rijrichting aangepast zodat deze straten geen alternatieve route gaan vormen voor doorgaand autoverkeer, zonder dat daardoor een straat onbereikbaar wordt met de auto. Eenrichtingsverkeer in Wittemolenstraat tussen Verbindingsstraat en Henri Van Cleemputtenplein dat tegengesteld is aan het eenrichtingsverkeer in Wittemolenstraat tussen Brunastraat en Verbindingsstraat verhindert dat Wittemolenstraat gebruikt wordt als doorgaande route voor autoverkeer. Eenrichtingsverkeer in Engelstraat tussen Wittemolenstraat en Jos Verdegemstraat dat tegengesteld is aan eenrichtingsverkeer in Engelstraat tussen Jos Verdegemstraat en Krekelberg verhindert dat Engelstraat gebruikt wordt als doorgaande route voor autoverkeer. Eenrichtingsverkeer in Jos Verdegemstraat van oost naar west en eenrichtingsverkeer in Oscar Colbrandtstraat van west naar oost zal samen met eenrichtingsverkeer in Adolf Baeyensstraat autoverkeer ontmoedigen om via evenwijdige straten Engelstraat en Sint-

Baafskouterstraat een alternatief te zoeken om een doorgaande beweging te maken tussen N70 en N445 of omgekeerd.” (p. 17-18 motivatienota)

- “Op Heilig hartplein ontstaat door de onderbreking sowieso een autoluwere context die de verblijfskwaliteit zal verhogen.” (p. 18 motivatienota)

- “In alle scenario’s werd voorgesteld om Engelbert Van Arenbergstraat te onderbreken voor gemotoriseerd verkeer.” (p. 19 motivatienota)

- “Het inricht[en] van eenrichtingsverkeer in Destelbergenstraat, Cecile Cautermanstraat en Heilig Hartstraat naar Dendermondsesteenweg toe zorgt ervoor dat (links)afslagbewegingen van Dendermondsesteenweg naar deze straten minder frequent (Destelbergenstraat) of zelf onmogelijk (Cecile Cautermanstraat, Heilig Hartstraat) worden. Dit zal een (beperkt) positief effect hebben op de doorstroming van het openbaar vervoer op Dendermondsesteenweg. Het voorzien van eenrichtingsverkeer in Louis Schuermansstraat weg van het kruispunt zorgt er dan weer voor dat zich geen autoverkeer kan aanbieden vanuit deze straat naar Dendermondsesteenweg.” (p. 21 motivatienota)

- “Door een bijkomende circulatie ingreep in Odilon Vanderlindenstraat, namelijk het instellen van eenrichtingsverkeer van noord naar zuid wordt ook het gebruik van Kliniekstraat verder ontmoedigd voor autoverkeer.” (p. 22 motivatienota)

- “Jan Dhondstraat, Vredestraat en Verbroederingsstraat krijgen eenrichtingsverkeer.” (p. 22 motivatienota)

- “Het inrijden van de Sas- en Bassijnwijk met de auto zal niet meer mogelijk zijn vanuit Leo Tertzweillaan” (p. 23 motivatienota)

- “Tussen Louis van Houttestraat en Désiré Toeffaertstraat wordt eenrichtingsverkeer van west naar oost voorzien. Tussen Désiré Toeffaertstraat en Frederik Burvenichstraat wordt dan opnieuw eenrichtingsverkeer van oost naar west voorzien en vanaf Frederik Burvenichstraat tot aan Land van Rodelaan eenrichtingsverkeer van west naar oost.” (p. 26-27 motivatienota)

17. Het bij de eerste bestreden beslissing gevoegd en goedgekeurd overzichtsplan (zie randnr. 11) bevestigt het concreet en gedetailleerd karakter ervan.

18. Uit het voorgaande blijkt dat de stad Gent, door de vaststelling van het wijkmobiliteitsplan Dampoort/Oud-Gentbrugge, zeer concrete beslissingen heeft genomen aangaande de rijrichting van nader bepaalde (gedeelten) van de in de betrokken wijk gelegen wegen, evenals aangaande een aantal infrastructurele ingrepen zoals een wegonderbreking.

Een dergelijke beslissing gaat verder dan het louter formuleren van beleid, maar houdt reeds de concretisering ervan in op een wijze dat de overheid erdoor gebonden is. In het licht van het beginsel “*patere legem quam ipse fecisti*” kan bij de verdere implementatie van het goedgekeurde wijkmobiliteitsplan en behoudens voorafgaande wijziging ervan in principe immers niet worden teruggekomen op de concrete beslissingen die erin zijn vervat.

Ook indien het decreet basisbereikbaarheid op het bestreden wijkmobiliteitsplan van toepassing zou zijn, is een afwijking sowieso enkel toelaatbaar in geval van “onvoorziene ontwikkelingen in de mobiliteitsvraag” of “dringende sociale, economische of budgettaire redenen” (artikel 13, § 2, decreet basisbereikbaarheid).

19. De omstandigheid dat de realisatie van het circulatieplan dat in het mobiliteitsplan zit vervat, “vereist dat de nodige aanvullende verkeersreglementen worden vastgesteld” doet niet anders besluiten. Gelet op het zeer gedetailleerd karakter van het door de gemeenteraad goedgekeurde wijkmobiliteitsplan en het daarin vervatte circulatieplan, staat de inhoud van de nog te nemen beslissingen immers reeds vast. De eerste verwerende partij heeft zich met de bestreden beslissing willen vastleggen en heeft zich ook effectief vastgelegd.

20. In zoverre het wijkmobiliteitsplan ten aanzien van een beperkt aantal voorstellen aangeeft dat nog aanvullend onderzoek vereist is, wordt vastgesteld dat deze voorstellen zich niet wezenlijk laten afsplitsen van de (meerderheid aan) beslissingen waarvoor geen aanvullend onderzoek meer vereist is.

21. De verwijzing door de eerste verwerende partij naar ‘s Raads arrest nr. 241.285 van 24 april 2018 is verder niet dienend, vermits de Raad van State in die zaak tot het besluit is gekomen dat de betrokken nota “Parkeerrichtlijnen Fiets en Auto” nog verder diende te worden gepreciseerd en niet mocht worden aangewend als “instrument met rechtsgevolgen”.

22. **Besloten wordt dat de eerste bestreden beslissing in haar geheel als een aanvechtbare administratieve rechtshandeling is te beschouwen.**

B. Ten aanzien van de tweede bestreden beslissing

Standpunt van de partijen

23. Ten aanzien van de door de tweede verwerende partij opgeworpen exceptie dat het tweede bestreden besluit louter kadert in het (facultatief) bestuurlijk toezicht, beklemtonen de verzoekende partijen dat de provinciegouverneur het betrokken gemeenteraadsbesluit wel degelijk heeft onderzocht in het licht van de ter zake geformuleerde wettigheidskritiek en tot een “besluit” in de zin van artikel 333, eerste lid, 3° van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ is gekomen.

Beoordeling

24. Overeenkomstig vaste rechtspraak van de Raad van State brengt het niet-uitoefenen van de schorsings- en vernietigingsbevoegdheid in het kader van het algemeen administratief toezicht geen wijzigingen in de rechtsorde met zich mee.

De omstandigheid dat de toezichthoudende overheid haar onthouding om op te treden geformaliseerd heeft in een zogenaamd besluit, doet niet anders beslissen.

25. Het beroep is niet ontvankelijk in de mate dat het gericht is tegen het tweede bestreden besluit.

V. Besluit

26. **Er is reden tot aanvullend onderzoek door het auditoraat.**

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep in de mate dat het gericht is tegen de tweede bestreden beslissing.

2. De Raad van State heropent het debat voor het overige.

3. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid wordt met een aanvullend onderzoek belast.

4. De verzoekende partijen zijn gezamenlijk een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro verschuldigd aan de tweede verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op drie april tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
David D'Hooghe,	staatsraad,

bijgestaan door

Frank Bontinck,	griffier.
-----------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust